ESKİŞEHİR SEMPOZYUMU

## Özet Bildiri

# Eskişehir'deki Üniversite Öğrencilerinin Ulaşım Türü Tercihlerini Şekillendiren Faktörlerin Çok Terimli Lojistik Regresyon Yaklaşımı ile Analizi

Raziye Peker[a], Doç. Dr. Üyesi Mustafa Sinan Yardım[a], Dr. Öğr. Üyesi Kadir Berkhan Akalın[b]

## Özet

Sürdürülebilir kentsel hareketlilik hedefleri doğrultusunda, üniversite kampüslerine erişim ve şehir içi ulaşım dinamiklerinin anlaşılması stratejik bir gerekliliktir. Bu çalışma, Türkiye'nin en yoğun öğrenci nüfusuna sahip merkezlerinden biri olan Eskişehir'de, üniversite öğrencilerinin ulaşım türü tercihlerini etkileyen temel belirleyicileri ampirik olarak analiz etmeyi amaçlamaktadır. Entegre tramvay ağı, bisiklet kullanımına uygun morfolojik yapısı ve üniversite yerleşkelerinin kentle kurduğu güçlü ilişki bakımından Eskişehir, ulaştırma disiplini için özgün bir laboratuvar niteliği taşımaktadır. Araştırma; demografik göstergeler, sosyo-ekonomik yapı ve çevresel/altyapısal faktörlerin; yaya, bisiklet, toplu taşıma ve özel araç kullanım olasılıkları üzerindeki marjinal etkilerine odaklanmaktadır.

Nicel araştırma tasarımının benimsendiği çalışmada veriler, Eskişehir'deki üç devlet üniversitesinde (Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Eskişehir Teknik Üniversitesi) öğrenim gören öğrencilerden yapılandırılmış anket tekniği ile toplanmıştır. Bağımlı değişkenin çok kategorili yapısı ve seçeneklerin birbirinden bağımsızlığı varsayımı dikkate alınarak, verilerin analizinde Çok Terimli Lojistik Regresyon (ÇTL) modeli kullanılmıştır.

Analiz sonuçları, Eskişehir özelinde öğrenci hareketliliğinde toplu taşıma ve yaya erişiminin baskın olduğunu ortaya koymaktadır. ÇTL modelleme çıktılarına göre; hane halkı gelir düzeyi ve özel araç sahipliği, toplu taşıma seçeneğine kıyasla özel araç kullanım olasılığını istatistiksel olarak anlamlı düzeyde artırmaktadır. Buna karşın, paylaşımlı bisiklet sistemlerine erişilebilirlik ve bisiklet altyapı sürekliliği gibi çevresel faktörlerin, aktif ulaşım türlerinin tercih edilme olasılığını pozitif yönde etkilediği saptanmıştır. Bu çalışma, sunduğu mikro düzeydeki mobilite analizi ile yerel yönetimler ve üniversite karar vericileri için sürdürülebilir, veri temelli ve kullanıcı odaklı kampüs erişim stratejileri geliştirilmesine yönelik bilimsel bir projeksiyon sunmaktadır.

***Anahtar Sözcükler:*** *Ulaşım Tür Tercihi, Üniversite Öğrencileri, Çok Terimli Lojistik Regresyon,, Sürdürülebilir Ulaşım, Eskişehir.*

[a] Raziye Peker: Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, raziye.peker@std.yildiz.edu.tr
[a] Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Sinan Yardım: Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, yardim@yildiz.edu.tr
[a] Dr. Öğr. Üyesi Kadir Berkhan Akalın: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye, kbakalin@ogu.edu.tr